

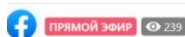
ДОКТОРИ ФІЛОСОФІЇ ЯК ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ РІВЕНЬ: СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

вебінар Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Вимоги НА до ОП третього циклу підготовки (підкритерій 10.1)

- Блоки компетентностей, які мають набуватися аспірантом внаслідок програми: 1) зі спеціальності, 2) із загальнонаукового (філософського) світогляду, 3) з блоку універсальних навичок науковця 4) володіння усною та письмовою англійською мовою.
- Взаємозв'язок між змістом навчання (освітньої компоненти) і тематикою досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії (науковою компонентою) є обов'язковою вимогою якості ОП на третьому рівні вищої освіти.
- Набуття аспірантами компетентностей із методів досліджень.

Докторська підготовка (training and activity). Розвиток компетентностей (Survey: Doctoral education in Europe today. approaches and institutional structures, Co-authors: Freek Van Deynze, Marco Seeber, and Jeroen Huisman, 2019)

Figure 5: Skills training
In your institution, how important are the following elements of doctoral training?

10.2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів), відповідає напрямку досліджень наукових керівників

- Забезпечення «критичної маси»
- ЗВО (наукова установа) має заповнити таблицю «Відповідність тем аспірантів опублікованим працям їх керівників»

10.3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів

- Якою є усталена частота і форма періодичних презентацій та групових обговорень проміжних результатів досліджень аспірантів?
- Яким чином здобувачі вищої освіти забезпечуються доступом до лабораторного та іншого обладнання, матеріалів, Інтернету, наукової літератури, електронних журналів і спеціалізованих баз даних (Веб оф Сайнс та Скопус), – тобто, усього, що є необхідним для проведення відповідних досліджень?

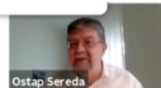

10.5. Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

- Підкритерій 10.5 встановлює вимогу участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.
- Наукові керівники – активні дослідники

10.6. Аналізування питань дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів) в ЗВО

Досвід участі в постійній спеціалізованій вченій раді

- Більшість членів ради були висококваліфікованими вченими – але часто не фахівцями з тематики дисертації – натомість система спеціалізації формалізована
- Наукова дискусія велася на основі тексту автореферату, а не самої дисертації - адже більшість членів ради не були зобов'язані її прочитати перед захистом
- Автореферат підходить для популяризації основних результатів дисертаційної роботи серед наукової спільноти – але не для її повноцінної оцінки під час захисту

Висновок: академічні традиції, академічні ритуали важливі і їх слід зберігати – але лише доти, доки вони не стають заформалізованими і абсурдними. Наукова спільнота має самокритично встановлювати ефективні та прозорі процедури.

ПРЯМОЙ ЕФІР 252

Доктор філософії для набуття ступеня

Михайло Винницький

Щодо публікацій і вимог до дисертації

- Вимоги до публікацій – 3 статті
 - 1 стаття в *Scopus/ WoS* = 2 статті в журналі «Б» Переліку МОН
- Анотеза НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ для захисту ступеня доктора філософії
- Мінімальний обсяг дисертації буде зменшено
- Пропозиція двох варіантів дисертації: «за рукописом» або «за статтями» (3 публікації в Q1-Q2 + вступ і заключення)
- Допуск до захисту – рекомендація семінару підрозділу + позитивний відгук рецензентів
 - Можливість захисту для випускників не-академічних ОП

Slide 12 of 16

ПРЯМОЙ ЕФІР 255

Михайло Вин...

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Доктори філософії як освітньо-науковий рівень: сучасний стан, виклики, перспективи

Михайло Винницький Ph.D.
Керівник секретаріату

zoom

03.03.2021 на комітеті ВР був проголосований законопроект 4667-1

Можливість захисту кандидатів наук, докторів наук, докторів філософії

ПРЯМОЙ ЕФІР 257

Документи, на яких базується акредитація PhD програми «по-новому»:

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) – Постанова КМУ від 23 березня 2016р. №261: <http://bit.ly/3b5e86N>

Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії – Постанова КМУ 6 березня 2019р. №167 : <http://bit.ly/3q9zYzi>

Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти – Наказ МОН від 11.07.2019 №977: <http://bit.ly/2OeD1nv>

Особливо Критерій 10 для PhD (але й інші також)

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Михайло Вин...

zoom

«Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук»

Навчальний план аспірантури - обсяг навчальних дисциплін: **30-60 кредитів ЄКТС**

Освітньо-наукова програма та навчальний план є основою для формування аспірантом (разом з науковим керівником) індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури

zoom

Загальні принципи якісної підготовки аспіранта:

Відповідно до Зальцбургських принципів <https://bit.ly/3dWxaOE>, підготовка аспіранта (студента PhD програми) не може бути якісною, якщо відсутня у відповідному закладі чи установі **критична маса** дослідників, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку.

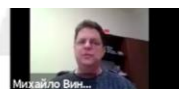
Термін **«критична маса»** визначається наявністю наукового потенціалу в закладі вищої освіти (науковій установі), в якому проходить підготовка та/або доступом через партнерські угоди з іншими закладами (установами), до якісних наукових консультацій щодо дисертаційної роботи кожного аспіранта.

Якісна освітня програма третього рівня повинна забезпечити повноцінну освітню і наукову підготовку аспіранта. Для цього аспірант не повинен працювати лише під керівництвом свого (основного) наукового керівника.

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

zoom

Критерії Акредитації PhD програм:

Критерій 10. Навчання через дослідження

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів

10.2 Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

10.3 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень – конференції, семінари, колоквіуми, обладнання тощо).

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

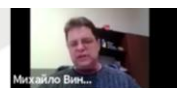
zoom

ПРЯМОЙ ЕФІР 270

Критерії Акредитації PhD програм:

10.4 Заклад забезпечує можливості для введення аспірантів в міжнародну академічну спільноту

10.5 Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, **результати яких регулярно публікуються.**

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

10.6 У межах освітньої програми функціонують та не порушуються **практики дотримання академічної доброчесності** науковими керівниками та аспірантами.

zoom

ПРЯМОЙ ЕФІР 272

Національна рамка кваліфікації – 8 рівень

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Здатність особи розв'язувати комплексні професійної та/або дослідницько-інноваційної передбачає глибоке переосмислення наявних та цільових знань та/або професійної практики

Концептуальні та методологічні знання	Спеціалізовані уміння/навички	Вільне сплкування	Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність
	започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу тривалого наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності	Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
	критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей		

zoom

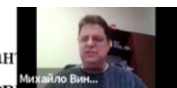

ПРЯМОЙ ЕФІР 261

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-наукова програма аспіранта повинна включати **не менше чотирьох складових**:

- 1) **знання зі спеціальності** (не менше 12 кредитів ЄКТС);
- 2) **загальнонаукові (філософські) компетентності** (4-6 кредитів ЄКТС);
- 3) **універсальні навички дослідника**, (не менше 6 кредитів ЄКТС);
- 4) **мовні компетентності**, англійською або іншою (6-8 кредитів).

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік **дисциплін вільного вибору** в обсязі, що становить **не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.**

zoom

ОСОБЛИВОСТІ НОВОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Що нас чекає з 1 вересня 2021 року?

zoom

Принципи нової системи захисту (реалізація законопроекту 4667-1)

Ступінь доктора філософії присуджується закладом вищої освіти або науковою установою за результатами захисту у **разовій** спецраді

Диплом видається закладом (установою), тому не затверджується державою – апеляція через Агентство

Разову раду формує заклад вищої освіти (наукова установа) за вимогами і процедурою, яку встановлює Національне агентство (затверджує КМУ)

Склад ради – 2 рецензенти + 2 опоненти + голова

zoom

Принципи нової системи захисту

Разова рада може бути сформована лише акредитованою освітньо-науковою програмою

Здобувач, який закінчив не-акредитовану програму, може захищатися в разовій раді, яка сформована там де ОНП акредитована – за спеціальною процедурою

Аспіранти, які розпочали підготовку до 2016 року захищають ступінь кандидата наук (прирівняний до доктора філософії) у постійно діючій спецраді, яка утворена МОН для присудження доктора наук.

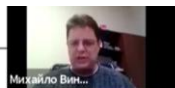
Окремої процедури акредитації спецрад немає заклад повідомляє Національне агентство про створення ради (через електронну систему);

Процес атестації може бути призупинений, якщо склад спецради не відповідає кваліфікаційним вимогам.

zoom

Щодо публікацій і вимог до дисертації

- Вимоги до публікацій – 3 статті
 - 1 стаття в Scopus/WoS = 2 статті в журналі «Б» Переліку МОН
- Автореферат НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ для захисту ступеня доктора філософії
- Мінімальний обсяг дисертації буде зменшено
- Пропозиція двох варіантів дисертації: «за рукописом» або «за статтями» (3 публікації в Q1-Q2 + вступ і закінчення)

zoom

Щодо публікацій і вимог до дисертації

- Вимоги до публікацій – 3 статті
 - 1 стаття в Scopus/WoS = 2 статті в журналі «Б» Переліку МОН
- Автореферат НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ для захисту ступеня доктора філософії
- Мінімальний обсяг дисертації буде зменшено
- Пропозиція двох варіантів дисертації: «за рукописом» або «за статтями» (3 публікації в Q1-Q2 + вступ і закінчення)

Допуск до захисту – рекомендація семінару підрозділу + позитивний відгук рецензентів

- Можливість захисту для випускників не-акредитованих ОП

zoom

Кандидати наук (ті, хто розпочав підготовку до 2016 року) захищатимуться в постійних радах, які утворені МОН для присудження ступеня доктора наук

**Без обумовленого терміну!
Нема причини для паніки!**

zoom

Процедура утворення разової спецради та система подання інформації про захист ступеня доктора філософії

Разову спеціалізовану раду утворює заклад
або наукова установа – рішенням своєї вченої ради

На сайті Національного Агентства розміщується форма,
яку заповнює **тех. секретар спецради** (підписується КЕПІ)

У формі подається інформація про захист і відомості про
кваліфікацію членів разової спецради

- ПІБ здобувача, тема дисертації, інформація про завершену освітню програму
- Дата, час, місце запланованого захисту + посилання на сайт, на якому розміщено дисертацію, посилання на заплановану онлайн трансляцію
- ПІБ наукового керівника
- ПІБ Голови разової спец. ради + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації)
- ПІБ двох рецензентів + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації) + рецензії
- ПІБ двох опонентів + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації)
 - Відгуки опонентів оприлюднюються за 15 днів до захисту

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принцип «мовчазної згоди»

Якщо немає заперечень щодо кваліфікації складу
разової спецради, захист проводиться 45 днів
після подання відповідної інформації через
електронну систему Національного агентства

Обов'язкова відеотрансляція всіх захистів на
сайті закладу вищої освіти чи наукової установи